

## **Na trhu hrozí nedostatek tuzemských vajec. Důvodem je nucená přestavba klecových chovů**

Praha, dne 15. prosince 2025 – Přestože začne v Česku od 1. ledna 2027 platit národní zákaz chovu nosnic v obohacených klecích, stejně přísná pravidla pro celou Evropu jsou v nedohlednu. Tento krok, iniciovaný poslanci a aktivistickými obránci zvířat, vrhá tuzemské chovatele do značné konkurenční nevýhody a povede ke zbytečnému zdražování. Kvůli nucené a nákladné modernizaci chovů hrozí už od příštího roku nedostatek českých vajec a tuzemský zákazník si tak za ně v budoucnu bude muset výrazně připlatit.

Kvůli vysokým nákladům na přestavby skončí v příštím roce mezi českými producenty někteří malí a střední chovatelé s produkcí až 400 tisíc vajec ročně. Rychlejší transformaci chovů navíc brzdí, vedle táhnoucích se povolovacích procesů, vysokých investičních nákladů a nízké dotační podpory, i nedostatek firem, které dokážou technologicky náročné přestavby zrealizovat.

*„Z celkových 5,8 milionů nosnic v komerčních chovech má u nás v současnosti ještě zhruba 2,5 milionů své místo v obohacených klecích. I když podle průzkumu mezi našimi členy plánujeme během příštího roku přebudovat kapacitu pro další milion nosnic a po roce 2027 pro dalších 700 tisíc, je to problém. Soběstačnost produkce konzumních vajec nám kvůli tomu v roce 2027 klesne minimálně o deset procentních bodů. Doba na přestavby byla pro tuzemské chovatele velice krátká a bez přechodného období,“* upozorňuje **předsedkyně představenstva Českomoravské drůbežářské unie Gabriela Dlouhá.**

Většina Evropy klecové chovy nosnic přitom nezakázala. Zákaz chovu v obohacených klecích zavedlo jen několik málo zemí, přičemž hlavní zahraniční dodavatelé vajec pro Česko k nim nepatří. Evropská komise by měla návrh nové legislativy začít projednávat až v příštím roce. Celý proces je navíc zdoluhavý, podle odhadů Českomoravské drůbežářské unie by evropský zákaz klecových chovů mohl platit nejdříve po roce 2035. Tento propastný časový rozdíl uvrhne tuzemské chovatele do velmi nevýhodné pozice.

Loni se do Česka dovezlo okolo 930 milionů vajec. Hlavním dodavatelem je Polsko (více než polovina), kde je v obohacených klecích chováno stále ještě 70 procent nosnic, zatímco v Česku je to jen 40 procent. Velký podíl na dovozu (cca 25 procent) má i Ukrajina, která dodává vejce do výroby a pro gastro podniky. Je alarmující, že tato vejce pocházejí z konvenčních klecí, které jsou v EU zakázané už od roku 2012.

Průměrné evropské ustájení nosnic v obohacených klecích zůstává na úrovni téměř 40 procent. Důsledkem je, že kvůli dobrovolným celoevropským závazkům obchodních řetězců přejít na alternativní vejce hrozí v celé Evropě od příštího roku jejich nedostatek a výrazné zvýšení cen.

*„Pokud už se nepodařilo zrušit nebo posunout zákaz klecových chovů v Česku, měla končí vláda alespoň výrazně pomoci v jednáních o evropském zákazu, zrychlit povolovací procesy a navýšit podporu na přestavbu chovů v Česku tak, aby byla dokončena do konce roku 2025. Rozumné vlády v ostatních zemích svým producentům pomohly masivními dotacemi, díky nimž zvládli přechod na alternativní chovy už během letošního roku,“ říká prezident Svazu obchodu a cestovního ruchu ČR Tomáš Prouza.*

#### **Dobrovolné závazky obchodních řetězců**

Obchodní řetězce učinily závazek ukončit prodej vajec z klecových chovů od roku 2026 už v roce 2018. Tento závazek obchodních řetězců platí po celé Evropě, nejde tedy jen o českou záležitost. *“Všechny významné maloobchodní řetězce jsou připravené dostát svým závazkům a od příštího roku odebírat od českých drůbežářů vejce pouze z neklecových chovů. Vzhledem k celosvětovému nedostatku vajec, mimochodem způsobenému i vinou opakovaných krizí s ptačí chřipkou, však můžeme spíše očekávat, že cena vajec už klesat nebude, protože nabídka je nižší než v minulosti. K tíži českého spotřebitele se k tomu u nás přidává bohužel i národní zákaz klecových chovů, překotně a velmi těsně přijatý v roce 2020 poslanci na návrh místních aktivistických skupin, který českému zákazníkovi vejce ještě více prodraží,”* dodává **Tomáš Prouza**. *„Situaci ještě výrazně zhoršuje nedostatečná podpora tuzemských producentů vajec a špatné načasování dotací,“* zdůrazňuje **Tomáš Prouza**.

#### **Přidává se hrozba ptačí chřipky**

V posledních týdnech navíc postihuje chovy drůbeže v Evropě vysoce patogenní ptačí chřipka a zejména v sousedním Polsku, ale také v ČR, kde již máme 15 ohnisek v malochovech, i Newcastleská choroba. I zhoršená nákazová situace může negativně ovlivnit cenu vajec, i když v Česku byly ptačí chřipkou zatím zasaženy pouze komerční chovy vodní drůbeže a rozmnožovací chov masné drůbeže. V letošním roce bylo dosud (do 12. 12.) v ČR potvrzeno devět ohnisek ptačí chřipky v komerčních chovech drůbeže, z toho osm v průběhu listopadu.

Dalších 22 ohnisek bylo potvrzeno v nekomerčních malochovech ptáků chovaných v zajetí, z toho devět za poslední dva měsíce. Vedle toho v podzimním období SVS eviduje také pět případů ptačí chřipky u volně žijících ptáků. Podzimní a zimní období je z pohledu možného šíření nákazy nejrizikovějším obdobím roku.

Vedle klasických ochranných pásem vymezila z důvodu velké koncentrace ohnisek ptačí chřipky na Blatensku Státní veterinární správa takzvanou rizikovou oblast s omezením. V ní platí pro chovatele mimořádná veterinární opatření s cílem snížit riziko šíření vysoce patogenní ptačí chřipky do chovů ptáků. Oblast zahrnuje celý Jihočeský a části Středočeského a Plzeňského kraje.

*„Je nezbytné apelovat na všechny chovatele, komerční i drobné, aby maximálně dodržovali biologickou bezpečnost, která spočívá zejména v zabránění kontaktu domácí drůbeže s volně žijícími ptáky. Právě ta je totiž základní ochranou proti zanesení viru do jejich chovů,“ uvedl ústřední ředitel Státní veterinární správy Zbyněk Semerád.*

#### Bilance spotřeby a výroby vajec (mil. ks vajec)

| Rok         | Výroba celkem | Z toho zemědělský sektor | Z toho domácí hospodářství | Dovoz | Vývoz | Spotřeba |
|-------------|---------------|--------------------------|----------------------------|-------|-------|----------|
| <b>2016</b> | 2 161         | 1 313                    | 848                        | 782   | 211   | 2 731    |
| <b>2017</b> | 2 284         | 1 469                    | 815                        | 659   | 224   | 2 719    |
| <b>2018</b> | 2 293         | 1 522                    | 770                        | 661   | 262   | 2 691    |
| <b>2019</b> | 2 362         | 1 609                    | 753                        | 732   | 225   | 2 869    |
| <b>2020</b> | 2 330         | 1 608                    | 722                        | 650   | 280   | 2 700    |
| <b>2021</b> | 2 460         | 1 735                    | 725                        | 658   | 259   | 2 859    |
| <b>2022</b> | 2 224         | 1 529                    | 695                        | 678   | 386   | 2 517    |
| <b>2023</b> | 2 158         | 1 478                    | 680                        | 805   | 387   | 2 577    |
| <b>2024</b> | 2 212         | 1 529                    | 682                        | 932*  | 506*  | 2 637*   |

Zdroj: ÚED, ČSÚ, SVS

\*odhad

**Kapacity pro nosnice dle typu ustájení (v procentech)**

| Typ technologie/Rok         | 2019 | 2020 | 2021 | 2022  | 2023  | 2024  | 2025* |
|-----------------------------|------|------|------|-------|-------|-------|-------|
| 0 – bio                     | 0,3  | 0,5  | 0,3  | 0,34  | 0,61  | 0,54  | 0,5   |
| 1 – výběh                   | 0,8  | 1,0  | 1,0  | 1,42  | 1,82  | 1,53  | 2,1   |
| 2 – podlahový chov, voliéry | 22,3 | 33,7 | 39,0 | 38,20 | 45,18 | 49,17 | 54,2  |
| 3 – obohacené klece         | 76,6 | 64,8 | 59,7 | 60,04 | 52,4  | 48,76 | 43,2  |

*Zdroj: ÚED, \* Září 2025*

**Kontakt pro média:**

**Českomoravská drůbežářská unie**

předsedkyně představenstva Gabriela Dlouhá

[gabriela.dlouha@cmdu.cz](mailto:gabriela.dlouha@cmdu.cz)

tel. 777 027 826

**Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR**

Tomáš Prouza, prezident SOCR ČR

[prouza@socr.cz](mailto:prouza@socr.cz)

tel.: 737 263 086